

Afdeling Accommodatieplanning en Vastgoed
Steller R.G. Oorthuizen
Onderwerp Sportcentrum Kardinge: duurzaam bewegen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 60 27 Bijlage(n) 1 Ons kenmerk
Datum Uw brief van - Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In 2006 heeft u een krediet van bijna 4,4 miljoen beschikbaar gesteld voor de renovatie van het Sportcentrum Kardinge. Deze renovatie is opgesplitst in 2 fasen. In december 2008 heeft u als onderdeel van 'Sport op Orde' de nacalculatie van fase 1 vastgesteld. Daarmee was fase 1 bestaande uit een bouwkundige en installatietechnische renovatie volledig afgerond en werd een eerste stap gezet om het energiegebruik te reduceren. Met de vaststelling van deze nacalculatie is tevens aangegeven dat voor fase 2 een budget beschikbaar bleef van ruim 1,1 miljoen euro.

Destijds is gemeld dat fase 2 met name zou bestaan uit de aanpak van de toegang, de balies en de verlichting. Het afgelopen jaar is gebruikt om meer inhoudelijk na te gaan wat wij in de komende 10 tot 20 jaar met het sportcentrum Kardinge willen. Daarbij zijn onze beleidskaders voor onder meer sport uiteraard leidend geweest. Daarnaast en nadrukkelijker dan in 2006 en 2007 is het energievraagstuk en in bredere zin duurzaamheid een bepalende factor in onze keuzes. Het hoeft weinig betoog dat het sportcentrum Kardinge op energieniveau een grootverbruiker is; niet alleen als gevolg van de omvang van het gebouw (circa 30.000 m² brutovloeroppervlak), maar vooral ook vanuit de specifieke sportfaciliteiten op het gebied van schaatsen en zwemmen. Mede in verband met het in 2013 aflopende contract voor de in 1992 geïnstalleerde warmtekrachtkoppeling willen wij het thema duurzaamheid tot kernthema maken van fase 2.

Daarom willen we de noodzakelijke aanpak van de entree, de balies en dergelijke koppelen aan een veelomvattend plan om het energiegebruik en de CO²-uitstoot sterk te reduceren. Het sportcentrum Kardinge zal daarmee én op sportgebied én op duurzaamheidsgebied een voorbeeldfunctie krijgen.

Er is een pakket van maatregelen uitgewerkt opgebouwd uit 6 onderdelen. In onderstaande overzicht worden van deze maatregelen het investeringsniveau, de terugverdientijd, en de reductie in energieverbruik en CO₂-uitstoot weergegeven.

Maatregelen Duurzaamheid Sportcentrum Karding		investering	terugver- dientijd	besparing (*) per jaar		reductie uitstoot CO ₂ per jaar
				kWu	m ³ gas	
1.	Warmtepomp en energietoren	€ 975.000	10		400.000	731 ton
2.	Energiedak met zonnepanelen	€ 400.000	20	170.000		90 ton
3.	Biomassa-installatie	€ 400.000	10		125.000	225 ton
4.	Warmteterugwinning	€ 100.000	12		20.000	36 ton
5.	Windenergie	€ 115.000	12	60.000		24 ton
6.	LED verlichting ijsbanen	€ 175.000	5	420.000		170 ton
subtotaal		€ 2.165.000		650.000	545.000	1.276 ton
Voorbereiding, toezicht e.d. (15%)		€ 324.750				
Totaal exclusief btw		€ 2.489.750				
BTW (verrekenbaar sportbesluit)		€ 473.053				
Totaal inclusief btw		€ 2.962.803				
(*) Besparing = óf minder verbruik óf alternatieve opwekking door zon/wind met als gevolg minder afname						

Niet alleen in zijn effecten is het totaalprogramma met een halvering van het energieverbruik en een halvering van de CO₂-uitstoot aansprekend. Ook in zijn uitstraling en zichtbaarheid (windmolens, biomassa-installatie, zonnepanelen) is het een uitstekend visitekaartje voor de gemeentelijk ambities met betrekking tot duurzaamheid.

Voor deze dubbelslag hebben wij een plan van aanpak opgesteld. U treft het bijgaand aan.

Wij merken daarbij het volgende op.

1. Het oorspronkelijke budget voor fase 2 van ruim 1,1 miljoen euro moet ons inziens toereikend zijn om de entree, de balies e.d. te realiseren.
2. Met de inbreng van derden – volledig in lijn met de marktconsultatie uit 2008 en onze eerdere mededelingen daarover – zullen wij in enigerlei vorm de huidige tijdelijke sporthal vervangen door een permanente. Voor zover daar dezerzijds nog investeringslasten mee gemoeid zijn, wordt er vanuit gegaan dat deze binnen de exploitatie van het sportcentrum Karding worden opgevangen.
3. Het omvangrijke pakket aan maatregelen om het energieverbruik en de CO₂-uitstoot te reduceren vergt op basis van ruwe indicaties circa 2,5 miljoen euro exclusief btw. Voorzover deze investering op een verantwoorde wijze (bedrijfsmatig economisch) kunnen worden gedekt uit de voordelen in de exploitatie zullen wij dat uiteraard doen. Echter, voor een aanzienlijk deel – naar verwachting zo'n 50% – denken wij dat dit niet realistisch is.

Wij zullen nagaan hoe een verantwoorde dekking gerealiseerd kan worden.

Het leek ons correct u tussentijds op de hoogte te brengen van deze ontwikkelingen. Wij verwachten dit najaar concrete plannen aan u te zullen voorleggen met daarbij voor zover nodig een voorstel voor het beschikbaar stellen van krediet.

Wij nemen aan u voorshands voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Uitgaande brief

In te vullen door de opsteller

Datum alt + a = naar volgend veld!
 Dienst/Afdeling OCSW
 Steller R.G. Oorthuizen
 Telefoon (050) 367 60 27
 E-mail rob.oorthuizen@groningen.nl

In te vullen door archief

Registratienr. _____
 Bijlagen (aantal) 1
 Overleg gepleegd met _____

Inliggende registratienrs. _____

N.a.v. de brief d.d./kenmerk _____

-/-

Bestandsna(a)m(en) _____

Geadresseerde _____

De leden van de raad van de gemeente
 Groningen
 te
 GRONINGEN

Aanwijzingen _____

Onderwerp (beknopt) _____

Sportcentrum Karding: duurzaam bewegen

Paraaf voor akkoord

Naam	Dienst	Paraaf	Datum

Ondertekening college

Gemeentesecretaris _____

Burgemeester _____

Wethouder(s) _____

Afschrift aan _____

Burcol
 Archief
 Steller
 II

Afgehandeld en naar archief

Paraaf _____

Datum _____

Classificatienr. _____